

Referat fra møde den 10. april 2018 i Netneutralitetsforum

Deltagere: Jakob Willer (TI), Søren Johansen (Telenor), Ann Louise Vogensen (Hi3G), Peter H. Pedersen (ENS), Morten Kristiansen (SE/Stofa), Jesper Lund (IT-politisk forening), Jesper Pedersen (TDC), Christian Berg (Dansk Energi) og Laila Jensen (Telia).

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt.

2. Bordrunde

Energistyrelsen (ENS) oplyste, at der har været en enkelt sag om fri data og internetdeling. Det fremgik bl.a. af abonnementsvilkårene, at kunden maks. kunne anvende 60 GB pr. måned til internetdeling. ENS oplyste, at det følger BEREC's NN-guidelines, at ISP'en ikke må forhindre internetdeling. Den påfældende ISP havde tilrettet sine vilkår.

ENS oplyste, at ISP'en gerne må oplyse, at abonnementet er til personlig brug. Dvs., at kunden ikke på lave hotspots til fri afbenyttelse i det offentlige rum, men ISP'en må ikke forhindre brugen af internet på andre devices. Det er i den forbindelse den tekniske begrænsning, som er relevant i forhold til netneutralitetsreglerne. Kunden skal selv frit kunne vælge, hvilket udstyr man vil benytte.

Herudover var der ingen nye temaer.

3. Energistyrelsens orientering om status for BEREC's arbejde med udvikling af et "Net Neutrality monitoring system"

ENS oplyste, at det er frivilligt for NRA'erne, om de vil anvende BEREC's kommende monitoreringssystem. Systemet vil være baseret på open source, som NRA'en kan anvende helt eller delvis. Sidstnævnte fx ved at indarbejde softwaren i et eksisterende nationalt system til måling af QoS. I Danmark kunne dette være TjekDitNet.

ENS oplyste endvidere, at opgaven med at udvikle monitoreringssystemet p.t. er i udbud. Udvikling af systemet forventes at tage ca. 1 år. Systemet skal kunne anvendes til at måle hastigheder, latency, portblokeringer, DNS manipulation mv. Men ifølge ENS er det også forbundet med væsentlige mulige fejlkilder, som vil kunne give den enkelte, der måler, et fejlagtigt billede. ENS oplyste endvidere, at det er ENS' opfattelse, at tilsynet i givet fald vil skulle være baseret på en mængde af genererede data og ikke en enkelt måling.

Teleselskaberne udtrykte på mødet bekymringer over anvendelse af systemet, som vil kunne give kunder et misvisende billede af trafikens afvikling og give anledning til større belastning af selskabernes kundeserviceafdelinger.

ENS oplyste, at ENS på nuværende tidspunkt ikke har planer om at anvende systemet, herunder til at foretage målinger i nettet, udover hvad der gøres i dag, hvor der måles på hastigheder. Dette ud er fra, hvordan forholdene er i dag, hvor der i praksis generelt ikke er problemer med ISP'ernes overholdelse af netneutralitetsreglerne.

Implementering af systemet kræver ikke noget af teleselskaberne. ENS forventer derfor ikke, at der vil være direkte omkostninger forbundet med en evt. implementering af systemet for teleselskaberne. Softwaren vil i givet fald skulle indarbejdes i fx TjekDitNet. Kundens forbindelsen måles op mod den relevante server. Der er således tale om (simulerede) brugergenererede data som i forbindelse med TjekDitNet.

Selvom ENS ikke vil anvende værktøjet, vil brugerne kunne downloade og anvende softwaren, når den er klar. Der vil dog – modsat nogle af de målingsværktøjer, der er i dag – være tale om et autoriseret monitoreringssystem.

ENS oplyste, at når systemet måtte være klar, vil styrelsen være villig til at skrive en tekst på fx ENS hjemmeside om, at ENS ikke på nuværende tidspunkt finder behov for at tage systemet i brug. Dette ud fra at der i praksis generelt ikke er problemer med netneutralitet i Danmark.

Martin Salamon (Forbrugerrådet), som ikke var tilstede på mødet, havde forinden mødet skriftligt tilkendegivet, at de danske myndigheder bør anvende BEREC's monitoreringssystem.

4. Energistyrelsens orientering om BEREC's input til evaluering af NN-reglerne og understøttelse af 5G.

Det fremgår af NN-forordningen, at Kommissionen skal evaluere NN-reglerne i 2019. BEREC har på baggrund heraf iværksat en høring over BEREC's guidelines. ENS opfordrede på mødet branchen til at afgive høringssvar og oplyste, at ENS i givet fald gerne vil have kopi af høringssvarene.

Der er ikke lagt op til, at NRA'erne skal afgive høringssvar.

Hi3G opfordrede branchen til at afgive høringssvar, da selskabet finder, at de nuværende guidelines går videre end forordningen. Eksempler herpå er zero-rating og det anførte om brug af endestyr. Hi3G opfordrede endvidere til, at der udarbejdes et fælles høringssvar fra NN-forum.

Budskaber kunne være:

- Branchen kan tilslutte sig formålet med NN-reglerne.
- BEREC's guidelines må ikke gå videre end forordningen.
- Det er vigtigt, at tilsynsmyndighederne gives et råderum for, hvordan forordningen skal udøves tilpasset nationale forhold. Fx er der i praksis generelt ikke problemer med netneutralitet i Danmark.
- BEREC's guidelines skal understøtte mulighederne for at udvikle nye innovative tjenester og forretningsmodeller.

Det blev aftalt, at sekretariatet for NN-forum (Telia) udarbejder udkast til et fælles overordnet høringssvar. ENS deltager alene som observatører i NN-forum og vil derfor ikke komme til at stå som afsender på et evt. fælles høringssvar.

ENS oplyste, at såfremt BEREC måtte igangsætte et arbejde med at udforme nye/tilpassede guidelines, vil ENS være aktiv i forbindelse hermed.

ENS oplyste endvidere, at BEREC også vil kigge på 5G i forbindelse med revision af guidelines. Den nuværende fodnote om network slicing vil angiveligt blive uddybet for at skabe klarhed omkring 5G.

6. Dataindsamling til brug for Energistyrelsens tilsyn med, at ISP'er overholder NN-forordningen

ENS oplyste, at styrelsen har udsendt sin årlige dataindsamling. Spørgeskemaerne er sendt til 42 ISP'er.

7. NN-forums årsrapport (udkast er vedlagt)

Årsrapporten blev godkendt med en enkelt justering. Under pkt. 6 står der, at: *"Det betyder, at tjenesten f.eks. ikke må forringe naboens internettrafik."* Dette ændres til, at: *"Det betyder, at tjenesten f.eks. som udgangspunkt ikke må forringe naboens internettrafik."*

Evt.

TI oplyste, at Rettighedsalliancen har et ønske om, at teleselskaberne anvender andre blokeringer end DNS, fx IP-blokeringer. TI vil gå i dialog med Rettighedsalliancen om, hvad de mener og hvorfor. Hiper oplyste, at "playpilot.com" samler alle streamingstjenester et' sted.